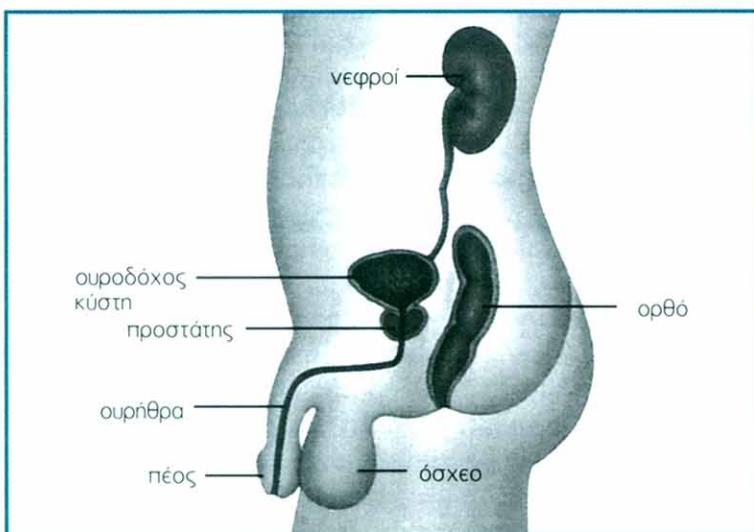

ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΟΝ «ΤΥΡΑΝΝΟ»

**ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΓΙΑΤΡΕ ΑΥΤΟΣ
Ο ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ; ΓΙΑΤΙ ΤΕΛΟΣ
ΠΑΝΤΩΝ ΓΕΝΝΙΟΜΑΣΤΕ
ΜΕ ΠΡΟΣΤΑΤΗ ΚΑΙ ΤΙ ΡΟΛΟ ΠΑΙΖΕΙ;**

Αν αρχίσω από την πρώτη ερώτηση θα πρέπει κατ' αρχήν να αναφερθώ στην έννοια της λέξης και την ετυμολογία. «Προστάτης» θεωρείται αυτός που προστατεύει κάτι από πιθανούς κινδύνους (Γ. Μπαμπινιώτης). Υπάρχει η άποψη ότι ονομάστηκε έτσι επειδή προστατεύει το σπέρμα. Η επικρατέστερη όμως θεώρηση είναι αυτή που αναφέρεται μάλλον στην ανατομική του θέση. Δηλαδή στην αρχαία ελληνική σημασία, στο ρήμα «προϊσταμαι», στέκομαι μπροστά από κάτι. Στην περίπτωσή μας ο προστάτης «στέκεται μπροστά» από την ουροδόχο κύστη, (εικόνα 1 και 2)

Όσον αφορά το γιατί έχουμε προστάτη, υπόρξαν παλιότερα ορισμένοι που εξέφρασαν αμφιβολίες για τη διαρκή σκοπιμότη-

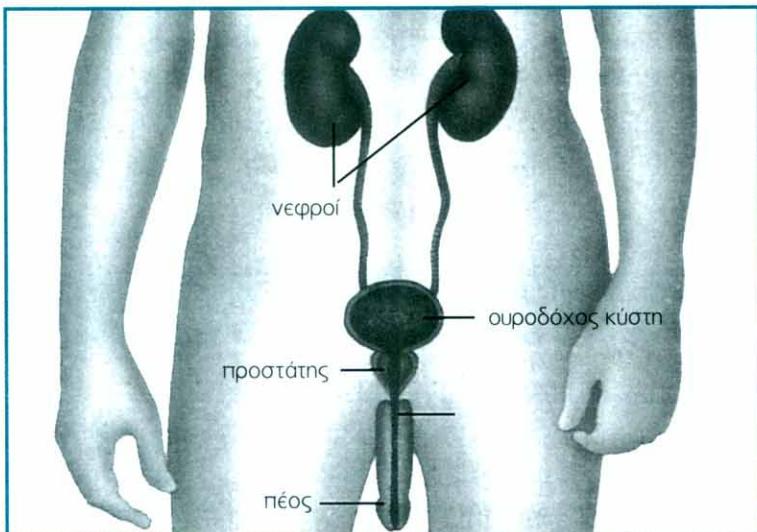

Εικόνα 1

Πλάγια άποψη του εσωτερικου ουροποιητικού συστήματος του άνδρα και του προστάτη.

τά του. Όπως ο φημισμένος αμερικανός ουρολόγος H. Young, ο οποίος στις αρχές του εικοστού αιώνα είχε πει: «Η φύση μας έδωσε αυτό το όργανο απλώς για να μας βασανίζει σ' όλη μας τη ζωή». Εννοώντας πόσο δυσανάλογη θα πρέπει να είναι η σκοπιμότητα της ύπαρξής του απέναντι στα προβλήματα που δημιουργεί η παρουσία του. Να προστεθεί εδώ και η πραγματικότητα όπως την περιγράφουν άντρες που υπέστησαν τη χειρουργική αφαίρεση του οργάνου αυτού. Πιστοποιούν λοιπόν ότι τίποτε σχεδόν δεν άλλαξε και ότι μπορούν άνετα να ζήσουν χωρίς τον προστάτη τους. Η σεξουαλική ζωή παραμένει το ίδιο ικανοποιητική, ενώ η ούρηση γίνεται εύκολη.

Παρ' όλα αυτά η σκοπιμότητα της ύπαρξής του έχει βέβαια και τα θετικά της. Ο άνδρας χρειάζεται τον προστάτη κυρίως

Εικόνα 2

Πρόσθια άποψη του εσωτερικού ουροποιητικού συτήματος και του προστάτη.

στη νεότερη ηλικία του για να κατορθώνει να καθιστά έγκυο μια γυναίκα, καθώς επίσης για να μπορεί να ικανοποιεί την σεξουαλική του... παλικαριά!

Πως γίνεται αυτό; Το σπέρμα γεννιέται στον όρχι. Ταξιδεύει μέσα από λεπτά σωληνάρια ενόσω «ωριμάζει» και χύνεται στην οπίσθια ουρήθρα, στο κέντρο του προστάτη. Φτάνει εδώ ωριμό μεν αλλά ανίκανο να κινείται. Εδώ η ανάμειξή του με τα υγρά του προστάτη και των σπερματοδόχων κύστεων το καθιστά έντονα κινητικό και ζωηρό. Το μείγμα αυτό βγαίνει προς τα έξω, κατά την εκσπερμάτιση, με τη μορφή ενός κάπως λεπτού ζελέ. Το προστατικό υγρό εκτός των θρεπτικών ουσιών περιέχει μια πρωτεΐνη, το γνώριμο πλέον ειδικό προστατικό αντιγόνο (PSA) με το οποίο θα ασχοληθούμε πολύ εκτενέστερα αργότερα. Το

PSA είναι αυτό που προκαλεί την πλήρη ρευστοποίηση του εκ-σπερματίσματος μέσα σε είκοσι το πολύ λεπτά. Τούτο, με τη σειρά του, μαζί με τα ζωηρεμένα πια σπερματοζωάρια ξεκινούν τον «μαραθώνιο», δίνοντας έτσι την ευκαιρία στο «νικπτή» να γονιμοποιήσει το ωάριο που περιμένει έτοιμο κατά τις κατάλληλες μέρες του μήνα.

Είναι δραματικός αυτός ο αγώνας δρόμου όταν σκεφθεί κανείς ότι στην εκκίνηση συμμετέχουν μερικές δεκάδες μέχρι και εκατοντάδες εκατομμύρια «δρομέων» (σπερματοζωαρίων). Το τυχέρο ένα (σπανιότερα περισσότερα) από αυτά θα ενωθεί με το ωάριο.

Να τονίσουμε εδώ ότι όλα τα κύτταρα του προστάτη παράγουν PSA. Γι' αυτό αυξάνει όταν ο προστάτης διογκώνεται ή φλεγμαίνει (προστατίτις). Ακόμη περισσότερο επί καρκίνου. Έτσι η αυξημένη παραγωγή της πρωτεΐνης αυτής (PSA) χρησιμοποιείται σήμερα σαν δείκτης για τη διάγνωση του καρκίνου ή και της πιθανής υποτροπής του μετά από θεραπεία. Ο προστάτης όμως παράγει και άλλες ουσίες και έννυμα τα οποία εισέρχονται στην κυκλοφορία και επηρεάζουν τη λειτουργία άλλων οργάνων.

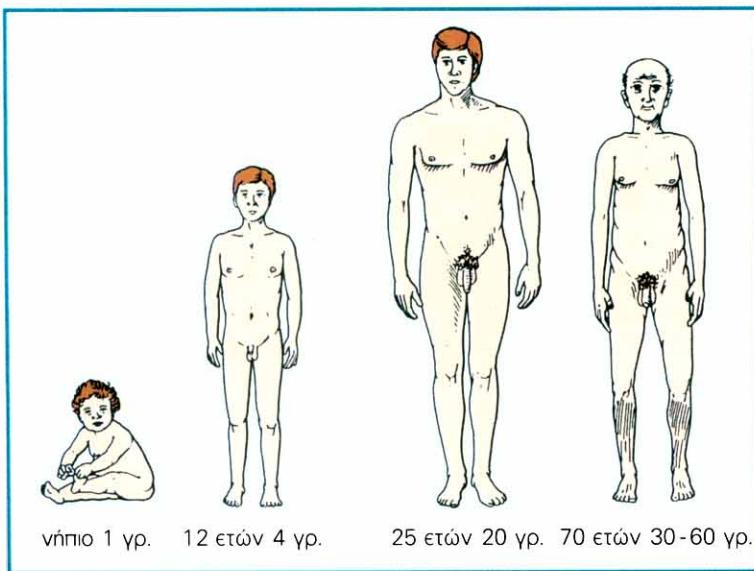
Ακόμη ο προστάτης αδένας μετατρέπει τη βασική ανδρική ορμόνη (τεστοστερόνη) στην «έυχροστη» μορφή της, την δι-υδροτεστοστερόνη. Το κατορθώνει αυτό με τη συμμετοχή ενός ενζύμου που ονομάζεται 5-α αναγωγάση. Αργότερα θα δούμε τη χρησιμότητα αυτής της ουσίας και του αντιδοτού της – το γνωστό μας PROSCAR.

Στην παιδική πλειά ο προστάτης ούτε καν διακρίνεται. Αποτελείται από μια ελάχιστη ομάδα αρχέγονων μικρών αδένων γύρω από την ουρήθρα, μόλις μπροστά (στην έξοδο) από την κύστη. Κατά τη γέννηση μάλιστα δεν zyngizei πάνω από ένα γραμμάριο. Τα επόμενα 10-12 χρόνια φθάνει το μέγεθος τεσσάρων περίπου γραμμαρίων. Στην εφηβεία όμως η ανατομία του αλλάζει. Το κύμα των ανδρικών ορμονών που αρχίζουν να κυκλοφορούν τον ερεθίζουν ώστε να μεγαλώσει και να φτάσει γύρω στα είκοσι γραμμάρια. Άλλωστε οι ίδιες ορμόνες προκαλούν στο αγόρι κάπως απότομη μεγέθυνση του πέους, των

όρχεων και του οσχέου. Γίνεται πλέον άντρας με «σωστό» προστάτη, ο οποίος τα επόμενα 20-30 χρόνια παραμένει σταθερός στο ίδιο περίπου μέγεθος. Τότε η υπερτροφία του προστάτη αρχίζει να αναπτύσσεται και το βάρος μπορεί να φτάσει τα 30-50 γραμμάρια, (εικόνα 3). Αργότερα μπορεί να γίνει «γιγαντιαίος» και να υπερβεί ακόμη και τα 100 γραμμάρια.

ΠΩΣ ΕΞΕΤΑΖΟΥΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΣΤΑΤΗ

Όταν έχεις ένα πόνο στο πόδι, στον αυχένα ή ένα οποιοδήποτε επιφανειακό μέρος του σώματος είναι εύκολο για το γιατρό να το δει, να το ψηλαφίσει ή και να το «ζουλήξει» ακόμη ώστε να βρει τι ακριβώς συμβαίνει.

Εικόνα 3